

PROF. DR. TALAT TEKİN'İN ARDINDAN

Emine YILMAZ*

Giriş:

28 Kasım 2015 tarihinde kaybettiğimiz, uluslararası Türkoloji alanının dev ismi Prof. Dr. Talat Tekin'le ilgili olarak sağlığında da pek çok değerlendirme yazısı yayımlanmıştı. Bu nedenle, bu yazıda önceki değerlendirmelerin de tümü göz önünde tutulmuş, bilinenler yinelenmemeye çalışılarak gerektiğinde göndermelere başvurulmuş, özellikle genç araştırmacılar için kılavuz niteliğinde bir metin oluşturulmaya çalışılmıştır. Yazı, kilometre taşlarının öne çıkarıldığı bir *Akademik Yaşam Öyküsü*, *Talat Tekin İçin Yayımlanmış Armağanlar ve Değerlendirme Yazıları*, *Makalelerinin Yer Aldığı Toplu Yayınlar ve Kronolojik Yayın Listesi* bölümlerinden oluşmaktadır.

Akademik Yaşam Öyküsü:

Prof. Dr. Talat Tekin'in akademik yaşam öyküsüne, aşağıdaki değerlendirme yazıları bölümünde de görüleceği üzere, önceki değerlendirme yazılarında ayrıntılı olarak ulaşmak mümkün olduğu için burada sadece kilometre taşları verilmiştir:

16 Temmuz 1927'de Gebze/Tavşancıl'da dünyaya gelmiştir.

1951 yılında İstanbul Üniversitesi/Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olmuştur.

1951-53 yılları arasında İzmir'de, 1953-54 yıllarında Trabzon'da, 1956-57 yıllarında Bitlis'te edebiyat öğretmeni olarak çalışmıştır.

1957-61 yılları arasında Türk Dil Kurumu'nda gramer uzmanı olarak görev yapmıştır.

1961 Ağustosunda, Los Angeles/California Üniversitesi, Yakın Doğu Dilleri Bölümü'nde Türk dili araştırma asistanı olmuş ve aynı zamanda J. Eckmann'ın öğrencisi olarak doktora da başlamıştır. İki yıl sonra yeterlik sınavını vermiş ve Bloomington/Indiana Üniversitesi/Ural-Altay Dilleri Bölümü'nde iki yıl süreyle Türk dili okutmanı olarak çalışmıştır.

1965 Haziranında, *A Grammar of Orkhon Turkic* başlıklı teziyle, California Üniversitesinden doktor ünvanı almıştır.

* Prof. Dr., Hacettepe Üniversitesi. E-posta: eminey@hacettepe.edu.tr

1965-72 yılları arasında Berkeley/California üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı profesörü olarak çalışmıştır.

1970'te, ABD'de hazırlanmış olduğu *Ana Türkçede Aslı uzun Ünlüler* adlı doçentlik tezini İstanbul Üniversitesi'nde savunmuş ve doçent olmuştur.

1972 yılında Türkiye'ye dönerek Hacettepe Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde göreve başlamıştır.

1976 yılında, *Volga Bulgar Kitabeleri ve Volga Bulgarcası* adlı kitabıyla profesör ünvanı almıştır.

1977 yılında, DAAD bursuyla gittiği Almanya/Bonn Üniversitesi, Orta Asya Enstitüsünde Türkoloji ve Altayistik araştırmaları yapmıştır.

1981'de, Japon Foundation for the Promotion of Science vakfının bursuyla, dört ay süreyle Tokyo/Asya ve Afrika Dilleri ve Kültürleri Enstitüsünde, Altayistik bağlamında Japonca üzerinde araştırmalar yapmıştır.

1983-90 yılları arasında, Türk Dil Kurumu'nun *Türkçe Sözlük*'ünün yeni baskısında görev almıştır.

1991'de, Tokyo/Asya ve Afrika Dilleri ve Kültürleri Enstitüsünün çağrılısı olarak dört ay süreyle araştırma yapmıştır.

1994'te Hacettepe Üniversitesinden emekli olmuştur.

1996-97 yıllarında, Bilkent Üniversitesi, Tarih Bölümünde yarı zamanlı olarak çalışmıştır.

1997-2002 yılları arasında İstanbul/Yeditepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesinin yeni kurulmuş olan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde çalışmıştır.

Talat Tekin İçin Yayınlanmış Armağanlar ve Değerlendirme Yazıları:

Talat Tekin için ilk armağan kitap, 1991 yılında öğrencileriyle birlikte çıkarmaya başladığı *Türk Dilleri Araştırmaları* adlı derginin, kendisine 70. yaş için çıkarılmış olan özel sayısıdır. Talat Tekin'in yaşam öyküsünün anlatıldığı ve o zamana kadarki yayınlarının çoğunun listelendiği ilk değerlendirme yazısı da üç ayrı bölüm halinde bu sayıda yer alır:

1. Ölmez, Mehmet (1993), "Sunuş", "Talat Tekin", "Talat Tekin Kaynakçası", *Türk Dilleri Araştırmaları* 3, *Talat Tekin Armağanı*, s. 6-28, Ankara: Simurg.

Daha sonra, Talat Tekin'in tüm makalelerini bir araya getirmeyi amaçlayan ve Emine Yılmaz-Nurettin Demir tarafından 2003-2005 yılları arasında yayıma hazırlanmış olan üç ciltlik *Makaleler* serisinde (bk. aşağıda *Makalelerinin Yer Aldığı Toplu Yayınlar*) liste biraz daha genişletilmiş, yazarın Trabzon'da görev yaparken 1953-54 yıllarında *Genç Öğretmen* dergisinde yayımlanmış olan yazıları da Emine Yılmaz tarafından Trabzon İl Kütüphanesinden elde edilerek dizilmişlerdir. Bu üç ciltlik dizide yer alan üç *Sunuş* bölümünde yazarın yayınlarıyla ilgili değerlendirmeler de yer alır:

2. Yılmaz, Emine, Nurettin Demir (2003), "Sunuş", *Makaleler 1, Altayistik, Talat Tekin*, s. 7-9, Ankara: Grafiker yay. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

3. Yılmaz, Emine, Nurettin Demir (2004), "Sunuş", *Makaleler 2, Tarihi Türk Yazı Dilleri, Talat Tekin*, s. 7-8, Ankara: Öncü Kitap (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

4. Yılmaz, Emine, Nurettin Demir (2005), "Sunuş", *Makaleler 3, Çağdaş Türk Dilleri, Talat Tekin*, s. 7-8, Ankara: Grafiker yay. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

Son sözü edilen ciltte, Türkiye'de bir dönem yoğun biçimde tartışılan *dil-lehçe-şive* terimleri hakkında, Talat Tekin ve diğer araştırmacıların tutumlarının ayrıntılı bir biçimde değerlendirildiği bir yazı Nurettin Demir tarafından kaleme alınmıştır:

5. Demir, Nurettin (2005), "Talat Tekin ve Dil, Lehçe, Şive Tartışmaları", *Makaleler 3, Çağdaş Türk Dilleri, Talat Tekin*, s. 25-29, Ankara: Grafiker yay. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

(Bu yazının daha geniş bir biçimi 2006'da, "Türkiye'de Dil-Lehçe-Şive-Ağız Tartışmaları" adıyla da yayımlanmıştır. Bk.: *Türkiye'de Dil Tartışmaları*, s. 119-146, Ed. Astrid Menz, Christoph Schroeder, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları).

Yine bu ciltte, öğrencisi Emine Yılmaz'ın, Talat Tekin'in Türk dil devrimi ve Türk Dil Kurumu ile olan ilişkisini ayrıntılı bir biçimde değerlendirdiği bir yazısı da yer alır:

6. Yılmaz, Emine (2013), "Türk Dil Devrimi ve Talat Tekin", *Makaleler 3, Çağdaş Türk Dilleri, Talat Tekin*, s. 11-24, Ankara: Grafiker yay. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

2008 yılında Talat Tekin'in 80. doğum yıldönümü için öğrencileri tarafından iki armağan kitap birden yayımlanmıştır. Biri, yine *Türk Dilleri Araştırmaları* dergisinin özel sayısıdır (18. sayı) ve e-kitap olarak yayımlanmıştır. Bu armağan içinde, biri yaşam öyküsünü anlatan, diğeri Talat Tekin'in o zamana kadarki çalışmalarının listesini içeren iki yazı yer alır:

7. Ölmez, Mehmet (2008), "Sunuş: Talat Tekin ve Çalışmaları", *Türk Dilleri Araştırmaları* 18, Talat Tekin Armağanı, s. 5-7, İstanbul: Kitap.

8. Ölmez, Mehmet (2008), "Talat Tekin'in Çalışmaları", *Türk Dilleri Araştırmaları* 18, Talat Tekin Armağanı, s. 11-34, İstanbul: Kitap.

Aynı yıl çıkan diğeri armağan kitap da Talat Tekin'in bir başka öğrencisi olan Güney Koreli Han-Woo Choi'nin Kore'de yayımlamakta olduğu *International Journal of Central Asiatic Studies* adlı derginin özel sayısıdır (13. sayı). Armağan sayının editörleri Emine Yılmaz, Süer Eker ve Nurettin Demir'dir. Bu armağanın sunuş yazısında Süer Eker, Talat Tekin'in akademik tutumuyla ilgili kısa bir

değerlendirme yapmıştır; ayrıca Emine Yılmaz-Elçin Eliaçık tarafından hazırlanmış bir Talat Tekin kaynakçası da armağanda yer alır:

9. Eker, Süer (2008), “Sunarken”, *Festschrift to Commemorate the 80th Anniversary of Prof. Dr. Talat Tekin's Birth*, s. XI-XIII, Ed. Emine Yılmaz, Süer Eker, Nurettin Demir, *International Journal of Central Asian Studies*, Volume 13, Korea.

10. Yılmaz, Emine, Elçin Eliaçık (2008), “Publications of Prof. Dr. Talat Tekin”, *Festschrift to Commemorate the 80th Anniversary of Prof. Dr. Talat Tekin's Birth*, s. 1-16, Editör Emine Yılmaz, Süer Eker, N. Demir, *International Journal of Central Asian Studies*, Volume 13, Korea.

Prof. Dr. Talat Tekin'in aktif yazı hayatı 1952 yılında, Türk Dil Kurumunun yayımladığı *Türk Dili* dergisinde yazdığı “Türkçesini Aramak” adlı yazıyla başlamıştır. 1993'e kadar, *Türk Dili* dergisi ile kırk yıl süren ilişkisi içinde toplam kırk yazı yayımlamış olan Tekin'in, *dilde özleştirme; dil-lehçe-şive tartışmaları; kökenbilim yazıları; eleştiri/tanıtma; Türkçenin tarihsel dönemleri üzerine araştırmalar* gibi beş ana başlık altında toplayabileceğimiz yazıları, aynı zamanda altmış yıllık Türkoloji kariyerinin konu başlıklarının da önemli bir bölümünü oluştururlar.

Talat Tekin'in akademik kariyerinde daha sonra çok önemli bir yer tutacak olan kökenbilim içerikli yazılarının bir kısmı, söz konusu derginin 1958-84 yılları arasındaki sayılarında yayımlanmıştır. Yazarın, çeşitli ek ve sözcüklerin yapım ve kökenleriyle ilgilendiği bu yazılar on tanedir.

Bilimsel eleştiri geleneğinin yerleşmemiş olmasının, bugün Türkiye Türkolojisinin istenilen düzeye ulaşamama nedenlerinden biri olduğu açıktır. Talat Tekin, akademik yaşamında, bilimsel eleştiri/tanıtma türü yazılara harcadığı yoğun mesai ile öncü bir davranış sergilemiştir. Yazar, bu tür yazıların ilk örneklerini de yine 1954-83 yılları arasında *Türk Dili* dergisinde yayımlamıştır:

Talat Tekin'in *Türk Dili* dergisi ile ilişkisi sadece akademik düzeyde olmamıştır; şiirlerinin yayımlandığı tek dergi de *Türk Dili* dergisidir. Yazarın bu dergide, 1953-57 yılları arasında, “İlk Aşk Şiiri”, “Deh...”, “Atatürk Gülümsüyordu”, “Körebe”, “Yeter Baktırdığın Yollarına” ve “Tanrıça Ölümsüz” adlarıyla altı şiiri yayımlanmıştır.

Talat Tekin'in *Türk Dili* dergisi için yazmış olduğu yazıların toplu bir değerlendirilmesi, öğrencisi Emine Yılmaz tarafından aynı derginin 700. sayısında, yapılmıştır:

11. Yılmaz, Emine (2010), “Talât Tekin”, *Nisan 2010*, C: XCVIII, S: 700, s. 887-890, *Türk Dili, Dil ve Edebiyat Dergisi*.

Osman F. Sertkaya'nın, 2007 yılında, “Doğumunun 80. yıl dönümü dolayısıyla Prof. Dr. Talât Tekin'in hayatı ve eserleri” (*Türk Dili, Dil ve Edebiyat Dergisi*, S. 672, s. 874-889) başlıklı yazısı, bir değerlendirme yazısı çağrışımı uyandırır da,

yazarın Talat Tekin'le ilgili olarak daha önce yayımlanmış olduğu ve "Yazışmasaydık iyi olurdu" dediği (s. 878) suçlayıcı yazıların bir benzeri olmaktan öteye geçememiştir. Ayrıca Sertkaya'nın bu yazının devamında vermiş olduğu Talat Tekin Bibliyografyası da daha önce Mehmet Ölmez ve Emine Yılmaz tarafından hazırlanmış olan bibliyografyaların toplamıdır.

Makalelerinin Yer Aldığı Toplu Yayınlar:

Prof. Dr. Talat Tekin'in makalelerinin bir bölümünün bir araya getirildiği ilk yayın *Türkoloji Eleştirileri*'dir ve adından da anlaşılacağı üzere, yazarın çeşitli yayınlarla ilgili değerlendirmelerini içerirler:

1. (1994), *Türkoloji Eleştirileri*. 158 s., Ankara: Doruk Yayınevi.

Bu yayın, içeriği genişletilerek 1997'de yeniden yayımlanmıştır.

2. (1997), *Türkoloji Eleştirileri*, 408 s. (genişletilmiş 2. baskı), Ankara: Simurg Yayınları.

Diğer toplu yayın ise, Talat Tekin'in tüm makalelerini bir araya getirmeyi amaçlayan üç ciltlik derlemedir:

3. (2003), *Makaleler 1 Altayistik*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, XVI+384 s., Ankara: Grafiker Yayınları (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

4. (2004), *Makaleler 2 Tarihi Türk Yazı Dilleri*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, X+626 s., Ankara: Öncü Kitap. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

5. (2005), *Makaleler 3 Çağdaş Türk Dilleri*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, 560 s., Ankara: Grafiker Yayınları. (gözden geçirilmiş ikinci baskı 2013, Ankara: TDK).

Bu üç ciltlik derlemede, yazarın 1952-2002 arasında yayımlanmış, 26'sı tanıtma/eleştiri/değerlendirme, 125'i ise özgün makale olan toplam 151 yazısı bir araya getirilmiştir. Bu rakam, yazarın, söz konusu tarihler arasında yazmış olduğu yazıların tümünü göstermez. Talat Tekin'in daha önce *Türkoloji Eleştirileri* (1994 ve 1997) ve *Tarih Boyunca Türkçenin Yazısı* (1997) başlıkları altında kitaplaştırılmış olan makaleleri; ayrıca *Türk Dili* dergisinin (TDK) *Türk Şiiri Özel Sayısı* I'de (Eski Türk Şiiri) yayımlanmış olan "İslâm Öncesi Türk Şiiri" (s. 3-42) ve "Karahanlı Dönemi Türk Şiiri" (s. 81-157) adlı makaleleri de, kitap boyutundaki hacimleri ve kolay ulaşılabilirlikleri dikkate alınarak bu üç cildin kapsamı dışında bırakılmışlardır.

Yine "Bir Öğretim Görevlisine Cevap" (*TKAE, Türk Kültürü XVI/ 180*, 1978), "Süper Doçent'e Yanıt I, II" (*Türk Dili, sayı 501*, 1993: 373-380, 381-386) adlı yazıları ile gazetelerde yazdığı yazılar bu derlemeye alınmamıştır. "omuz' Kelimesi Hakkında" (*Türk Dili, c. 9, sayı 104*, 1960: 402-403) adlı makale ise yazarın isteği doğrultusunda derlemenin dışında tutulmuştur.

Altayca çok sayıda etimoloji, Ana Altaycadan ayrılan Türk-Çuvaş dilleri ailesinin İlk Türkçe olarak adlandırılan ilk döneminin tipik ses özellikleri; Ana Türkçe ve birincil uzun ünlüler; Türk dillerinin modern ölçütlere göre tasnifi gibi Türkiye'de çok az araştırılmış konuları ele alan bu makale ve tanıtımlar araştırmacılar için temel başvuru kaynağı durumundadırlar.

İlk cilt olan *Altayistik*'te, adından da anlaşılacağı üzere, Talat Tekin'in batı merkezli Altay dilleri araştırmalarına yaptığı katkıları içeren yazılar yer almaktadır. Çuvaş-Türk Dilleri, Moğolca, Mançu-Tunguzca, Korece, Kitanca ve belki Japonca'yı da içine alan bir Altay dil ailesinin varlığını savunan ve Batıda iki yüz yıldan fazla bir zamandır tartışılan Altay Dilleri Kuramının (daha öncesinde, Ural-Altay dilleri Teorisi) Türkiye'deki en güçlü temsilcisi olan Talat Tekin, bu yazılarında, çoğu Ramstedt ve öğrencisi Poppe tarafından bulunmuş ve kurulmuş olan temel ses denklüklerini Türkiye Türkolojisine ilk kez tanıtmış olmanın yanı sıra, pek çok yeni örnekle, bu denklüklere ve dolayısıyla da Altay Dilleri Kuramına önemli katkılarda bulunmuştur.

Türkçenin tarihiyle doğrudan bağlantılı ise de konuyla ilgili temel çalışmalar Almanca, Rusça, İngilizce ve Fransızca olduğu için, tartışmaların uzun zaman tam ortasında yer almış olan Talat Tekin de bu konudaki yayınlarının önemli bir bölümünü İngilizce yapmıştır. Bu nedenle derlemedeki 151 yayından 62'si İngilizce, 88'i Türkçe ve 1'i Rusçadır.

İkinci ciltteki yazıların ortak yönünü Eski ve Orta Türkçe metin yayınları, bu yayınlar üzerine yapılan değerlendirmeler veya dönemle ilgili belli konuların ayrıntılı olarak incelenmesi oluşturmaktadır.

Üçüncü cilt ise Türk dil devrimi, çağdaş Türkiye Türkçesinin çeşitli sorunları, Türk dilleri arasındaki ilişkiler, Türk dil ve diyalektlerinin sınıflandırılması gibi farklı alanlarda yazılmış yazıları içine almaktadır. Talat Tekin, elli yılı bulan yazı hayatında akademik olsun popüler olsun Türkolojiyle ilgili hiçbir konuya uzak kalmamış, tartışmalarda belirleyici bir rol oynamıştır. Yazarın zaman içerisinde görüşlerini nasıl geliştirdiğini göstermesi bakımından da önem taşıyan bu ciltteki yazıları, Türkoloji tartışmalarının elli yıllık tarihi olarak okumak da mümkündür.

Talat Tekin'in Türkoloji ve Altayistik alanlarına yaptığı katkıları ayrıntılı bir biçimde değerlendirmeyi amaçlayan tematik bir kitap öğrencileri ve meslektaşları tarafından yayıma hazırlanmaktadır.

Kronolojik Yayın Listesi: 1952-2013

Aşağıda da görüleceği üzere Prof. Dr. Talat Tekin daha öğrenciyken başladığı yazı hayatının başından itibaren Türkolojideki neredeyse her türlü tartışmanın aktif olarak içinde, hatta odağında olmuş, görüşlerini her türlü riski göze alarak dile getirmekten çekinmemiştir.

Akademik yazı hayatına 1952 yılında *Türk Dili* (TDK) dergisinde başlamış, daha öğretmenlik yıllarında, 1953-54'te Trabzon'da *Genç Öğretmen* dergisi ve *Halk*

Gazetesi'nde yazılar yayımlamış, 1956-57 yıllarında Bitlis'te Ahmet Miskioğlu ile *Yula* adlı bir edebiyat gazetesi çıkarmış, 1957-61 arasında Türk Dil Kurumu'nda gramer uzmanı olarak çalışırken *Dünya*, *Öncü*, *Ulus* gibi gazetelere de yazılar yazmıştır.

Konu yelpazesi giderek genişleyen Talat Tekin'in yazılarının yayımlandığı dergiler de giderek çeşitlenmiştir. Bunlardan Türkiye merkezli olanların başlıcaları, yukarıda belirtilenler dışında, *TDAY Belleten*, *Türk Dili Dergisi (Dil Derneği)*, *Çağdaş Türk Dili*, *Erdem*, *Türk Dilleri Araştırmaları*, *Dilbilim Araştırmaları*, *Türk Kültürü*, *HÜ Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, *Genel Dilbilim*, *Ulusal Kültür*, *Türkiye Yazıları*, *Somut*, *Tarih ve Toplum*, *Hürriyet Gösteri*, *Dil Dergisi*, *Milli Folklor* dergisidir.

Yurtdışı merkezli ve alanın ne en prestijli dergileri arasında yer alan *AOH*, *UAJb*, *CAJ*, *FUF*, *WZKM*, *VYa*, *JSFOu*, *JAOS*, *TL*, *Journal of Near Eastern Studies*, *Varia Turcica*, *Journal of the Altaic Society of Korea*, *International Journal of Central Asiatic Studies*, *Studia Etymologica Cracoviensia*, *Altai Hakpo* da Talat Tekin'in yazılarının en sık görüldüğü dergilerdir.

Kitaplar:

1968

1. *A Grammar of Orkhon Turkic*. Indiana University Publications, Uralic and Altaic Series, Volume No. 69, 419 s., Bloomington.

1975

2. *Ana Türkçede Aslı Uzun Ünlüler*. Seri B, No 15, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

1985

3. *Japanese and Turkish: Is Japanese Related to Turkish?*, 91 s., Ankara: Dışişleri Bakanlığı Yayınları.

1987

4. *Tuna Bulgarları ve Dilleri*. 70 s. + 12. Ankara: TDK Yayınları 530.

1988

5. *Orhon Yazıtları*, 200 s.+tıpkıbasımlar ve tablolar, Ankara: TDK Yayınları 540.
6. *Volga Bulgar Kitabeleri ve Volga Bulgarcası*. 212 s.+91 resim, Ankara: TDK Yayınları 531.

1989

7. *XI. Yüzyıl Türk Şiiri, Divanü Lugati't-Türk'teki Manzum Parçalar*, 272 s., Ankara: TDK Yayınları 541.

1993

8. *Hunların Dili*, 59 s., Ankara: Doruk Yayınevi 33.
9. *Japonca ve Altay Dilleri*, 95 s., Ankara: Doruk Yayınevi 34.
10. *Irk Bitig (The Book of Omens). Turcologica*, 133 s., Wiesbaden: Otto Harrassowitz.

Emine YILMAZ

11. *Go-dä Türki Bimuny Yəngu I, (Eski Türk Yazıtları Araştırmaları)*, Türkçeden Koreceye çevirenler: Yong-il Kim, Yong-Söng Li, 327 s., Seoul: Busan Education, University Press.

1994

12. *Tunyukuk Yazıtı*, 74 s., Ankara: Simurg Yayınları.
13. *Türkoloji Eleştirileri*. 158 s., Ankara: Doruk Yayınevi.

1995

14. M. Ölmez ile birlikte, *Türk Dilleri/Les Langues Turques* (Çeviren: İsmet Birkan). 150 s., Ankara: Simurg Yayınları.
15. *Orhon Yazıtları, Kül Tigin, Bilge Kağan, Tunyukuk.*, 128 s., İstanbul: Simurg Yayınları.
16. *Les Inscriptions de l'Orkhon, Kul Tighine, Bilghé Qaghan, Tounyouqouq.* 128 s., İstanbul: Simurg Yayınları.
17. *Türk Dillerinde Birincil Uzun Ünlüler*, 192 s., Ankara: Simurg Yayınları.
18. M. Ölmez, E. Ceylan, Z. Ölmez, S. Eker ile birlikte, *Türkmence Türkçe Sözlük*, 728 s., Ankara: Simurg Yayınları.
19. *Les Inscriptions de l'Orkhon, Kül Tighine, Bilghe Qaghan, Tounyouqouq.* 128 s., İstanbul: Simurg Yayınları.

1996

20. *Go-dä Türki Bimuny Yəngu II, Tunyukug Bimun (Eski Türk Yazıtları Araştırmaları, Tunyukuk)*, Türkçeden Koreceye çevirenler: Yong-il Kim, Yong-Söng Li, 136 s., Daegu.

1997

21. *Türkoloji Eleştirileri*, 408 s. (genişletilmiş 2. baskı), Ankara: Simurg Yayınları.
22. *Tarih Boyunca Türkçenin Yazımı*, 136 s., Ankara: Simurg Yayınları.

1999

23. M. Ölmez ile birlikte, *Türk Dilleri, Giriş*, 200 s., İstanbul: Simurg Yayınları.

2000

24. *Orhon Türkçesi Grameri*, 272 s., Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi 9, İstanbul: Kitap Matbaası.

2003

25. *Makaleler 1 Altayistik*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, XVI+384 s., Ankara: Grafiker Yayınları.

2004

26. *Makaleler 2 Tarihi Türk Yazı Dilleri*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, X+626 s., Ankara: Öncü Kitap.
27. *Irak Bitig (Eski Uygurca Fal Kitabı)*, yay. E. Yılmaz, N. Demir, 127 s., Ankara: Öncü Kitap.

2005

28. *Makaleler 3 Çağdaş Türk Dilleri*, yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, 560 s., Ankara: Grafiker Yayınları.

2006

29. *Orhon Yazıtları*, 200 s. (gözden geçirilmiş 2. baskı), Ankara: TDK Yayınları.

2008

30. *Orhon Yazıtları*, 200 s. (gözden geçirilmiş 3. baskı), Ankara: TDK Yayınları.
31. *Dolgwāl Bimun Yəngu-Kül Tigin Bimun, Bilgä Kagan Bimun, Tunyukukı Bimun (Kül Tigin, Bilge Kağan ve Tunyukuk Yazıtlarının Koreceye Çevirisi)*, çev. Yong-Söng Li, Seoul 2008.

2013

32. *İrk Bitig* (gözden geçirilmiş 2. baskı), yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara: TDK.
33. *Makaleler I, Altayistik*, (gözden geçirilmiş 2. baskı), yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara: TDK.
34. *Makaleler II, Tarihi Türk Yazı Dilleri* (gözden geçirilmiş 2. baskı), yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara: TDK.
35. *Makaleler III, Çağdaş Türk Dilleri* (gözden geçirilmiş 2. baskı), yay. Emine Yılmaz, Nurettin Demir, Ankara: TDK.

2. Makaleler

1952

1. "Türkçesini Aramak", *Türk Dili*, c. 2 (14): 102-103.

1953

2. "İlk Aşk Şiiri (şiir)", *Türk Dili*, c. 2 (16): 215.
3. (Tanıtma) "Bir Kitabın Söylettikleri". *Genç Öğretmen* 1 (1): 10-13.
4. "Deh... (şiir)", *Türk Dili* 2 (22): 691.
5. "Atatürk Gülümsüyordu (şiir)", *Türk Dili*, c. 3 (26): 69.

1954

6. "Şiirimizde Ölüm Temi I", *Halk Gazetesi* 26, 1 Ocak.
7. "Şiirimizde Ölüm Temi II", *Halk Gazetesi* 26, 30 Haziran.
8. "Körebe (şiir)", *Türk Dili*, c. 3 (31): 407.
9. "-ısar Ekinin Türeyişi", *Türk Dili*, c. 3 (32): 453-455.
10. "-ısar Eki Hakkında", *Türk Dili*, c. 4 (38): 89-96
11. "Yeter Baktırdığın Yollarına (şiir)", *Türk Dili*, c. 4 (42): 396.

1957

12. "Köktürk Yazıtlarındaki Deyimler Üzerine I", *Türk Dili*, c. 6 (67): 372-374.
13. "Köktürk Yazıtlarındaki Deyimler Üzerine II", *Türk Dili*, c. 6 (68): 423-426.
14. "Tarancı'da Dil Devriminin Etkileri", *Türk Dili*, c. 6 (14): 220-223.
15. "Tanrıça Ölümsüz (şiir)", *Türk Dili*, c. 7 (74): 72.
16. "Osman Attilâ: Afyon Karahisar Türküleri", *Türk Dili*, c. 7 (75): 150-151.

1958

17. "'Yüzükoyun' Bileşiğinin Yapısı", *Türk Dili*, c. 7 (76): 188-189.
18. "da/de Bağlayıcısının Türeyişi", *Türk Dili*, c. 7 (78): 276-277.
19. (Tanıtma) "Türk Edebiyatında Şehr-engizler ve Şehr-engizlerde İstanbul", *Türk Dili*, c. 7 (79): 362-364.

20. "Ataç'ın Dilciliği ve Tilcikleri", *Türk Dili*, c. 7 (80): 408-413.
21. "daha Zarfı ve da/de Edatı Hakkında", *Türk Dili*, c. 7 (83): 560-562.
22. "daha Zarfının Anlam ve Kullanılışları", *Türk Dili*, c. 8 (85): 25-27.
23. "Aynılı ve Hemzeli Kelimeler", *Türk Dili*, c. 8 (86): 110-113.

1959

24. (Tanıtma) "'Türkçemiz' Adlı Eser Dolayısıyla", *Türk Dili*, c. 8 (89): 256-259.
25. "Kelime Yaratırken", *Türk Dili*, c. 8 (90): 307-309.
26. "Kurum'u Suçlandırma Hastalığı", *Türk Dili*, c. 8 (91): 337-341.
27. "Tasfiyeciliğin Sınırları", *Türk Dili*, c. 8 (91): 411-412.
28. "Basında Dil: Nite-Nitekim", *Türk Dili*, c. 8 (91): 413.
29. "Basında Dil: Akıntıya Kürek Çeken Biri", *Türk Dili*, c. 8 (92): 457-458.
30. "Basında Dil: Yaşayan Dil' Hikâyesi", *Türk Dili*, c. 8 (93): 531-535.
31. (Tanıtma) "Osmanlıca Dersleri I: Türk Dil Bilgisi", (Dr. Muharrem Ergin, *Osmanlıca Dersleri I: Türk Dilbilgisi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 1958), *Türk Dili*, c. 9 (98): 107-112.
32. (Tanıtma) "A. N. Kononov, *Grammatika sovremennogo turetskogo literaturnogo yazıka* (Çağdaş Türk Yazı Dilinin Grameri), Moskva-Leningrad, 1956. 569 s. (Akademiya Nauk SSSR. Institut vostokovedeniya)", *TDAY-Belleten*, 331-377.
33. "Sovyet Rusya'da Savaşın Sonra Türkoloji Çalışmaları". *TDAY-Belleten*, 379-418.

1960

34. "'Amca' ve 'Teyze' Kelimeleri Hakkında", *TDAY-Belleten*, 283-294.
35. "'Yanlı Türkçe' Kılavuzu", *Dünya Gazetesi*, s. 2, 29 Temmuz.
36. "'Omuz Kelimesi Hakkında", *Türk Dili*, c. 11 (104): 402-403.
37. "İlim Denen Umacı (Dil Kurultayı ve Yankıları)", *Yenigün, Hak, Hürriyet ve Millet Yolunda Gazetesi*, s. 2, 28 Temmuz.
38. "Bir Savunma ve Cevabı", *Dünya Gazetesi*, s. 2, 17 Ağustos.
39. "Atatürk Akademi İstiyordu", *Ulus Gazetesi*, s. 2, 2 Eylül.

1963

40. (Tanıtma) "Mecdut Mansuroğlu, *Sultan Veled'in Türkçe Manzumeleri*, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları., İstanbul 1958". *Türk Dili* 8: 233-235.
41. "On Kök Turcic *büntegi*", *CAJ* 8 (3): 196-198.

1964

42. "On a Misinterpreted Word", *UAJb* 35: 134-144.

1966

43. "Bir 'Runik' Harfin Fonetik Değeri Hakkında", *Reşid Rahmeti Arat İçin*, TKAE: 19, Seri: I/A2: 412-417.

1967

44. (Tanıtma) "*Basic Course in Azerbaijani*. By Fred W. House-Holder JR. and Mansour Lotfi. (Indiana University Publications, Uralic and Altaic Series, 45). Pp. xiii+275. Bloomington: Indiana University Press and The Hague: Mouton Co., 1965)". *JAOS* 87 (3): 318-321.
45. "Determination of Middle-Turkic Long Vowels Through 'arūḏ'. *AOH* 20 (2): 151-178.
46. "Burlingame'da Kazanlı *Yeşler Tügereği*", *Türk Kültürü* V/54: 455-456.

1968

47. "Long Vowels in 'Atabatu'l-Haqā'iq". *JSFOu* 68 (5): 3-20.

1969

48. "Zetacism and Sigmatism in Proto-Turkic", *AOH* 22: 51-80.

1971

49. "Türk Dil ve Lehçelerinde Ünsüz İkizleşmesi", *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 3 (1): 1-8.

1972

50. (Tanıtma) "Notes on an introduction to Turkic studies, Karl H. Menges, *The Turkic languages and peoples. An introduction to Turkic studies*, Ural-Altäische Bibliothek XV. Otto Harrassowitz, Wiesbaden 1968, XIV+248 p.", *FUF* 39: 351-365.
51. "Türk Dil Bilimi ve Yeni Kelimeler: 1", *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 4 (2): 143-150.

1973

52. "Atatürk ve Dil Reformu", *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 5 (2): 105-118.
53. "Türkçenin Yapısı ve Eşsesli İsim-Fiil Kökleri", *Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 5 (1): 36-46.

1974

54. "En Hakiki Mürşit İlimdir", *Türk Dili*, c. 29 (270): 531-534.
55. "On the Alternation *l~s* in Turkic and Mongolian", *Sprache, Geschichte und Kultur der Altaischen Völker*, *PIAC* 1969: 609-612, Akademie-Verlag, Berlin.

1975

56. "On Volga-Bulgarian *bačne*", *PIAC Newsletter* 10: 8.
57. "Further Evidence for 'Zetacism' and 'Sigmatism'", *Researches in Altaic Languages*, Ed. By. L. Ligeti, Akadémiai Kiadó, *PIAC* 1971: 275-284, Budapest.

1976

58. "Altay Dilleri Teorisi", *Türk Dünyası El Kitabı*, 119-130, TKAE Seri I, Sayı A 5, Ankara.
59. (Tanıtma) "E. V. Sevortyan, *Etimologičeskij slovar' tyurkskih yazıkov*, I: Obşçetyurkskiye i mejtyurkskiye osnovı na glasniye, Akademiya Nauk SSSR, Institut Yazıkoznaniya, Izdatel'stvo 'Nauka', 767 s., Moskva 1974", *TDAY-Belleten*, 274-285.
60. "On the Origin of Primary Long Vowels in Turkic", *UJb* 48: 231-236.
61. "The Representation of Proto-Turkic Medial and Final /s/ in Yakut", *CAJ* XX (1-2): 110-114.

1977

62. "Lise I Edebiyat Kitabındaki Tutarsızlıklar ve Bilimsel Yanlışlar". *Türk Dili*, c. 35 (305): 167-170.

63. (Tanıtma) “*Sravnitel’nyy slovar’ tunguso-mançjurskiĥ yazıkov: Materialı k etimologičeskomu slovarıu*” (“Tunguz-Mançu dillerinin karşılaştırmalı sözlüğü: Etimolojik sözlük için malzemeler”), Tom I: A-N, Akademiya Nauk SSSR, Institut Yazıkoznaniya, Leningrad 1975”, *TDAY-Belleten*, 441-448.
64. “Pantürkizm Ülküsü ve Dilde Birlik İddiası”, *Türk Dili*, c. 310: 13-18.
65. “Ön Türkçede Ünsüz Yitimi”, *TDAY-Belleten*, 35-51.

1978

66. “Türkçe ile Kazakça Arasında Karşılıklı Anlaşılabilirlik”, *Genel Dilbilim Dergisi*, c. 1, sayı 1: 33-42.
67. “Avrupalılar ve Türkçenin Latin Harfleriyle Yazımı”, *Türk Dili*, c. 38 (326): 590-594.
68. “Tarih Boyunca Türkçenin Yazısı”, *Ulusal Kültür* 2 (1-2): 17-42.
69. “Türk Dilleri Ailesi (I)”, *Türk Dili*, c. 37 (318): 178-183.
70. “*Bugünkü Türk Alfabeleri* Adlı Yapıt Dolayısıyla MC Kültür Yayınlarının Bilimsel Düzeyi Üzerine”. *Türkiye Yazıları* 15: 5-9.
71. “Bir Öğretim Görevlisine Cevap”, *Türk Kültürü* XVI/180: (38-42) 615-618.
72. “Türk Yazı Devriminin Öncüleri”, *Cumhuriyet*, s. 2, 1 Kasım, Yazı Devrimi Eki.

1979

73. “Once More Zetacism and Sigmatism”, *CAJ* 23 (1-2): 118-137.
74. “Ana Türkçe -s- ve -s’inin Yakutçada Temsili”, *I. Milletler Arası Türkoloji Kongresi*, (İstanbul, 15-20.10.1973), *Tebliğler* 515-520.
75. “Bir TDK Yayını Üzerine”, *Türkiye Yazıları* 27: 4-8.
76. T.D.K.’nin Bilimsel Düzeyi”, *Türkiye Yazıları* 31: 5-8.

1980

77. (Tanıtma) “*Varqa ve Gülşāh: A Fourteenth Century Anatolian Turkish Mesnevī by Yūsuf-i Meddāh*, Edited with translation, glossary, and introduction by Grace Martin Smith, pp. 222+ facsimiles (fifteen folios), Leiden: E. J. Brill, 1976, Gld. 64”, *JAOS* 100.3: 351-353.
78. “Üçüncü Kişi İyelik Eki Üzerine”, *Genel Dilbilim Dergisi* 2 (7-8): 10-17.
79. “Türk Dilleri Ailesi (II)”, *Genel Dilbilim Dergisi* 2 (7-8): 72-85.

1981

80. (Tanıtma) “L. S. Levitskaya, *Istoričeskaya morfologiya čuvaškogo yazıka* [Historical Morphology of the Chuvash Language], Izdatel’stvo “Nauka”, Moskva 1976, 208 pages in 80, *CAJ* 25 (1-2): 161-162.
81. “Notes on Some Altaic Harnessing Terms”, *CAJ* 25 (1-2): 121-130.
82. “Göktürk Alfabetesi”, *Harf Devriminin 50. Yılı Sempozyumu*, TTK 16 (41): 27-37.

1982

83. (Tanıtma) “İ. Kengesbayev, *Kazak Tilining Frazologiyalık Sözdigi* (Kazak Dilinin Deyimler Sözlüğü), Kazak SSR Ğılım Akademiyası Til Bilimi İnstitutu, Almatı (=Alma Ata) 1977. 711 s.”. *TDAY-Belleten*, 281-288.
84. “The Tariat (Tekhin) Inscription”. *AOH* 37 (1-3): 43-68.
85. “Some Corrections in *Kitāb-i Dede Qorkut*”, *Studia Turcologica Memoriae Alexii Bombaci Dicata*, 563-576, Napoli.
86. “On the Structure of Altaic Echoic Verbs in {-KIrA}”, *AOH* XXXVI (1-3): 503-513.
87. “On the Verbal Negation in Old Japanese”, *Journal of Asian and African Studies*, Tokyo, no. 24: 97-105.

1983

88. "On the Structure of Japanese Transitive Verbs in /s/", *Journal of Asian and African Studies*, Tokyo, no. 25: 39-44.
89. "Kuzey Moğolistan'da Yeni Bir Uygur Anıtı: Taryat (Terhin) Kitabesi", *TTK Belleten* XLVI (184): 795-838.
90. "The Tariat (Terkhin) Inscription", *AOH* 37 (1-2): 43-68.
91. "Türkçedeki En Eski Ödünç Sözler", *Türk Dili*, c. 47 (384): 526-529.
92. (Tanıtma) "Remarks on a Study in Altaic Comparative Morphology", *FUF* XLV: 280-291.
93. "Kadı Burhaneddin İkinci Kez Katledildi", *Somut*, s. 9, 17 Haziran.
94. "Eşanlamlılık ve Kullanış (I)", *Somut*, s. 3, 8 Ağustos.
95. "Eşanlamlılık ve Kullanış (II)", *Somut*, s. 5, 16 Aralık.

1984

96. "Kitâb-ı Dede Korkut'ta Yeni Düzeltmeler", *Türk Dili*, c. 48 (385): 26-29.
97. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: İbrani Yazısı İle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 1 (1): 19-21.
98. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Süryani Alfabeti İle Türkçe Metinler", *Tarih ve Toplum* 1 (2): 19 (99)-21 (201).
99. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Grek Alfabeti İle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 1 (3): 20 (180)-23 (183).
100. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Ermeni Alfabetiyle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 1 (4): 6 (246)-9 (249).
101. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Göktürk Alfabetiyle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 1 (5): 6 (318)-12 (324).
102. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Manihey Alfabetiyle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 1 (6): 6 (390)-11 (395).
103. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Sogd ve Uygur Alfabetiyle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 2 (7): 17-22.
104. "Enver Celalettin Paşa'nın Etimolojileri", *Tarih ve Toplum* 2 (7): 66-70.
105. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Brahmi Yazısı İle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 2 (8): 52 (124)-56 (128).
106. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Arap Yazısı İle Türkçe Metinler", *Tarih ve Toplum* 2 (9): 49 (193)-54 (198).
107. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Osmanlıların Arap Alfabetinde Reform Girişimi", *Tarih ve Toplum* 2 (10): 63 (279)-64 (280); 71 (287)-72 (288).
108. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Çin İdeogramları İle Türkçe", *Tarih ve Toplum* 2 (11): 5 (293)-8 (296).
109. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Kiril (İslav) Alfabetiyle Türlü Türkçeler", *Tarih ve Toplum* 2 (12): 62 (422)-66 (426).

1985

110. "Çeşitli Alfabelerle Türkçe Yazılar: Latin Alfabetiyle Eski ve Yeni Türlü Türkçeler", *Tarih ve Toplum* 3 (13): 20-28.
111. "Üze Zarfi Hakkında", *Beşinci Milletler Arası Türkoloji Kongresi*, 23-28 Eylül 1985, İstanbul, *Tebliğler*, 253-260.
112. "Altaic Etymologies Based on 'Sporadic Alternations'", *Olon ulsın mongolç erdemtniy iv ih hural i bot*, 63-72, Ulaan Baatar.

1986

113. "Zetacism and Sigmatism: Main Pillars of the Altaic Theory", *CAJ* 30: 141-160.
114. "Dede Korkut Hikâyelerinde Bazı Düzeltmeler", *TDAY-Belleten*, 1982-83: 141-156. Ankara.
115. "Turkic *tiš*, Chuvash *šäl* and Mongolian *šidün*", *Festschrift Andreas Tietze zum 70. Geburtstag gewidmet von seinen Freunden und Schülern*, WZKM 76. Band, 293-297, Wien.
116. "İslam Öncesi Türk Şiiri", *Türk Dili* [Türk Şiiri Özel Sayısı I (Eski Türk Şiiri)] 51 (409): 3-42.
117. "Karahanlı Dönemi Türk Şiiri", *Türk Dili* [=Türk Şiiri Özel Sayısı I (Eski Türk Şiiri)], c. 51 (409): 81-157.
118. "Yunus Emre'nin İki Manzumesi", *Hürriyet Gösteri* 69: 22-26.
119. "İtır Üöt", *Hotugu Sulus*, Yakutsk, sayı 6: 88-89.

1987

120. "Yunus Emre'nin Gotik Harfleriyle İki Manzumesi", *Erdem* 3 (8): 367-392.
121. "İpek Yolu'ndan Bin Yıllık Mektuplar", *Tarih ve Toplum* 38: 59-63.
122. (Tanıtma) "James Hamilton, *Manuscripts ouïgours du IXe-X^e siecle de Touen-houang*, Textes établis, traduits, et commentés par James Hamilton, Tom I., II, Foundation Singer-Polignac, Paris 1986", *Erdem* 3 (7): 249-257.
123. "On the history of the Labial Vowel Shifts in Tatar and Bashkir", *Tatarica, Studia in Honorem Ymär Daher*, 293-305, Finlandiya.
124. "Alumsuzluk Eki *-ma/-me*'nin Etimolojisi", *Türkoloji Çalışmaları ve Federal Almanya'daki Türk Çocuklarının Eğitim-Kültür Problemleri Sempozyumu*, 20-21 Eylül 1985, s. 59-64, Ankara.
125. "Etrüskler 'Etrüsk' idiler...", *Tarih ve Toplum* 40: 54-57.
126. "Dilbilimi Açısından Türkçe Gramerler", *Dilbiliminin Dünü, Bugünü, Yarını*, 18-19 Haziran 1987 Hacettepe Üniversitesi, s. 56-59. Ankara.
127. "Üniversitelerde Türk Dili Öğretimi", *Cumhuriyet*, 18 Haziran.

1988

128. "Atatürk ve Türk Dilinde Reform", *Erdem* 4 (12): 1023-1043.
129. "Fahir İz ve Türk Dili", *Hürriyet Gösteri* 91 (özel ek): 16-17.
130. "On Some Homophonous Suffixes in Modern Turkish". *Studies on Turkish Linguistics, Proceedings of the Fourth International Conference on Turkish Linguistics* 17-19 August, 1988, Ed. Sabri Koç, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (=METU), 225-230, Ankara.
131. "Vnutriyurskiye svidel'stva sootvestviya tyurskogo /š/ çuvaşskogo /š/ i mongol'skogo /č/", *Voprosı yazıkoznaniya* 4: 107-111. Moskva.
132. "Nine Notes on the Tes Inscription", *AOH XLII/1*: 35-40.
133. "Eski ve Yanlış Bir Dil Anlayışı", *Tarih ve Toplum* 52: 35-40.
134. "Türk Dili Tarihi ve 'Üniversite Grameri'", *Tarih ve Toplum* 54: 35-37.
135. "Turkic /š/, Chuvash /š/ and Mongolian /č/", *TDAY-Belleten*, 1986: 65-69.
136. "Türkçe / š /, Çuvaşça /š/ ve Moğolca / č /", *TDAY-Belleten*, 1986: 71-75.

1989

137. "Türk Dil ve Dialektlerinin Yeni Bir Tasnifi", *Erdem* 13: 141-168.
138. "On the Origin of Turkic Negative Suffix (-mA-)", *AOH XLIII (1)*: 81-86.

139. "Türkçe En Eski Dava Dilekçesi", *Tarih ve Toplum* 69: 54-56.
140. "Tes Yazıtı Hakkında Dokuz Not", *Erdem* 5 (14): 389-397.
141. (Andreas Tietze ile birlikte), "Tarama Sözlüğü Üzerine Bazı Açıklamalar I", *Erdem* 13: 285-293.
142. "Old Turkic TWYZW= tözü", *CAJ* 33 (1-2): 125.
143. (Tanıtma) "*Wisdom of Royal Glory* (Kutadgu Bilig): *A Turko-Islamic Mirror for Princes*. By YUSUF KHASS HAJIB, Translated with an introduction and notes by Robert Dankoff, Chicago and London: The University of Chicago Press, 1983. Pp. 281", *Journal of Near Eastern Studies* 48 (1): 68-70.
144. "Nine Notes on the Tes Inscription", *Erdem* 14: 379-388.
145. "Inner-Turkic Evidence for the Correspondence Turkic /š/, Chuvash /s/ and Mongolian /č/, *Gedanke und Wirkung, Festschrift zum 90. Geburtstag von Nikolaus Poppe*, yay. Walther Heissig, Klaus Sagaster, 341-345, Wiesbaden: Otto Harrassowitz.
146. "Yine Etrüsk Sorunu", *Tarih ve Toplum* 64: 9-11.

1990

147. "On the Etymology of Uighur *adgan-/adkan-/atkan-*", *CAJ* 34 (3-4): 300-308.
148. "Yazım Kargaşası". *Cumhuriyet*, 19 Temmuz.
149. "Mütevelli Heyet'li 'Özgün' Üniversite!". *Cumhuriyet*, 29 Mart.
150. "Birleşiklerin Tanımı ve Yazımları", *IV. Dilbilim Sempozyumu Bildirileri*, (17-18 Mayıs 1990), yay. A. Sumru Özsoy, Eser E. Taylan, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, 1-9. İstanbul.
151. "Bir TDK Yayınının Bilimsel Düzeyi". *Cumhuriyet*, 21 Ağustos.
152. "A New Classification of the Chuvash-Turkic Languages", *Erdem* 5 (13): 129-139.

1991

153. "The Comitative Case in Orkhon Turkic", *Altaica Osloensia, PIAC 32, Oslo June 12-16, 1989*, Ed. by Bernt Brendemoen, 355-359.
154. "A New Classification of the Turkic Languages", *TDA* 1991: 5-18.
155. "Yazı Yazmak ve Yanılmak Üzerine", *Tarih ve Toplum* 90: 9-14.
156. (Tanıtma) "*Wisdom of Royal Glory* (Kutadgu Bilig): *A Turko-Islamic Mirror for Princes*. By YUSUF KHASS HAJIB translated with an introduction and notes by Robert Dankoff, Chicago and London: The University of Chicago Press, 1983, pp. 281". *TDA* 1991: 197-200.
157. "Türkçede Kelime Vurgusu Kuralları", *Dilbilim Araştırmaları* 1991: 1-4.
158. "New Examples of Zetacism", *TDA* 145-150.
159. "Yazı Yazmak 'Günah İşlemek' Değildir". *Tarih ve Toplum* 85: 22-24.
160. "'Türk Dilleri' mi 'Türk Şiveleri' mi?", *Tarih ve Toplum* 90: 12-14.

1992

161. "The Hunnic (Hsiung-Nu) Couplet in *Chin-shu*", *Mélanges offerts à Louis Bazin, Varia Turcica XIX*: 1-4.
162. "Sigmatism in Chuvash Reviewed", *TDA* 1992: 121-130.
163. "Türkoloji Üzerine". (Prof. Dr. Talât Tekin ile söyleşi), *Dilbilim Araştırmaları* 1992: 5-9.
164. (Tanıtma) "*Turkish Linguistics Today*, edited by Hendrik Boeschoten and Ludo Verhoeven, E. J. Brill, Leiden 1991. 193 s.", *TDA* 1992: 171-180.
165. "Orta Asya Türk Dilleri", *Dil Dergisi* 5: 48-54.
166. "Senedi Batıl Olur, Batıl Olan Davanın!", *Tarih ve Toplum* 97: 9-11.

167. "Bir Kültür Bakanlığı Yayını Üzerine", *Türk Dili Dergisi* 33: 4-7.
168. "Türk Şiveleri mi, Türk Dilleri mi?". *Cumhuriyet*, 4 Ekim.

1993

169. "On the Uigur Term *yügmek*", *UJb, N. F.* 12: 265-268.
170. "Old Turkic Word Formation Üzerine Notlar", *Dilbilim Araştırmaları* 1993: 201-208.
171. "Süper Doçente Yanıt: I", *Türk Dili* 501: 373-380.
172. "Süper Doçente Yanıt: II", *Türk Dili* 501: 381-386.
173. "Türklük Kurultayı, Nevruz ve Ergenekon", *Cumhuriyet*, 19 Nisan.
174. "'Türk Dialektleri' Değil, 'Türk Dilleri'", *Türk Dili Dergisi* 36: 6-10.
175. "Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü", *Türk Dili Dergisi* 37: 8-11.
176. "Türki Tilder Familiyası", *Cumhuriyet*, 7 Haziran.
177. "Hoca Ahmet Yesevi'den Yunus'a", *Cumhuriyet*, 1 Nisan.

1994

178. "Corrections in Kitāb-ı Dede Korkut II: Kara Polad Uz Kilic", *Festschrift für Andreas Tietze*, ed. by Ingeborg Baldauf and Suraiya Faroqhi with Rudolf Veselý, 177-181, Prague.
179. Andreas Tietze ile birlikte, "Tarama Sözlüğü Üzerine Bazı Açıklamalar II", *TDA* 4: 159-169.
180. (Tanıtma) "Gerhard Doerfer, *Versuch einer linguistischen Datierung älterer osttürkischer Texte*, Harrassowitz Verlag, Turcologica: Band 14, Wiesbaden 1993, 255 s.", *TDA* 4: 183-190.
181. "Altaic Languages", *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, Ed. R. E. Asher, Pergamon Press, Volume I: 82-85.
182. (Tanıtma) "Notes on Old Turkic Word Formation", *CAJ* 38: 244-281.
183. "Türkçenin Yakın ve Uzak Akraları", *Uygulamalı Dilbilim Açısından Türkçenin Görünümü*, Dil Derneği Yayınları, 18-27. Ankara.
184. "Turkey: Language Situation", *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, Ed. R. E. Asher, Pergamon Press, Volume 9: 4780.
185. "Turkic Languages", *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, Ed. R. E. Asher, Pergamon Press, Volume 9: 4780-4785.
186. "Turkish", *The Encyclopedia of Language and Linguistics*, Ed. R. E. Asher, Pergamon Press, Volume 9: 4785-4787.
187. "Türk Dillerinde Ökseste y- Türemesi", *TDA* 4: 51-66.
188. "Cumhuriyet Döneminde Türkçenin Gelişmesi", *Dilbilim Araştırmaları* 1994: 4-10.
189. "Dil Kurumu Nelerle Uğraşılıyor?", *Cumhuriyet*, 29 Ağustos.
190. "Yunus Emre Şeriata Karşı", *Cumhuriyet*, 11 Temmuz.
191. Zeynep Korkmaz'ın *Gramer Terimleri Sözlüğü* Üzerine Bir Eleştiri (I)". *Çağdaş Türk Dili* 81: 2-13.

1995

192. "Relics of Altaic Stem-Final Vowels in Turkic", *Laut- und Wortgeschichte der Türksprachen, Turcologica* 26, Hgg. von Barbara Kellner-Heinkele und Marek Stachowski, 173-187. Wiesbaden.
193. "Türkçede Morfonemik Değişmeler: Dar Ünlü ~ ø Nöbetleşmesi", *Dilbilim Araştırmaları* 1995: 103-109.
194. "İtur üt, Nazım Hikmet". *Çağdaş Türk Dili* 86: 38-39.
195. "Kentleşme ve Türkçe", *Dilbilim Araştırmaları* 1995: 6-10.

196. "Some Remarks on the Tunyukuk Inscription", *Turcologica* 23, *Beläk Bitig* 209-222.
197. "Elegest (Körtle Han) Yazıtı", *TDA* 5: 19-32.
198. (Tanıtma) "Review of Al-Rabghūzī, *The Stories of the Prophets: Qişāş al-Anbiyā'*, An Eastern Turkish Version, Critically edited by H. E. Boeschoten, M. Vandamme and S. Tezcan, Leiden 1995", *TDA* 5: 259-264.
199. "Zeynep Korkmaz'ın *Gramer Terimleri Sözlüğü* Üzerine Bir Eleştiri (II)", *Çağdaş Türk Dili* 82: 2-13.
200. "Sözcüklerin Tanıklığı", *Milli Folklor* 4 (27): 9-11.
201. "Yeni TDK'nun Bilimsel Düzeyi II", *Çağdaş Türk Dili* 87: 11-19.
202. "Âleme Verir Talkını...", *Cumhuriyet*, 27 Temmuz.
203. "Türkçe Değil Osmanlıca Yanlışları Yapılıyor", *Yeni Yüzyıl*, 29 Temmuz.
204. "Dil Kurumu Türkçesi", *Türk Dili Dergisi* 50: 3-6.
205. "Fuzuli'nin Güncel Önemi", *Cumhuriyet*, 16 Mayıs.

1996

206. (Tanıtma) "Zieme, Peter, *Altun Yaruq Sudur, Vorworte und das erste Buch* (=BT XVIII). (Berlin Brandenburgische Akademie der Wissenschaften Akademienvorhaben Turfanforschung), Brepols 1996", *TDA* 6: 177-182
207. (Tanıtma) "*Symbolae Turcologicae: Studies in Honour of Lars Johanson on his Sixtieth Birthday 8 March 1996*, ed. by Árpád Berta, Bernt Brendemoen and Klaus Schönig, Swedish Research Institute in Istanbul, 1996", *TDA* 6: 183-190.
208. "On Uigur {-gAll} bol-, {-gAll} boltuk-", *TDA* 6: 63-70.
209. "On the Adverb *ti* in Orkhon Turkic", *Altai Hakpo, Journal of the Altaic Society of Korea* 6: 101-105.
210. "On the Old Turkic dative-locative suffix {-A}", In Turfan, Khotan und Dunhuang, Vorträge der Tagung, "Annemarie von Gabain und die Turfanforschung", veranstaltet von der Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften in Berlin (9.-12.12.1994), yay. Ronald E. Emmerick et al., 327-333. Berlin.
211. "On the Origin of the Turkic Genitive Suffix", *Symbolae Turcologicae*, eds. Á. Berta, B. Brendemoen, C. Schönig, Swedish Research Institute in Istanbul, Transactions, Volume 6: 227-230. Uppsala.
212. "Yeni 'Zetasizm' Örnekleri", *Uluslar Arası Türk Dili Kongresi*, 81-83. Ankara.
213. "Altaic Etymologies: I", *International Journal of Central Asian Studies* 1: 245-268. Korea.
214. (Tanıtma) "Leyla Subaşı-Uzun: *Orhon Yazıtlarının Metindilbilimsel Yapısı*, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi: 7, Ankara 1995, 176 s.", *Dilbilim Araştırmaları* 1996: 310-313.

1997

215. "Dilbilimi İlke ve Yöntemleri Işığında Türkiye'de Türk Dilbilimi", *VIII. Uluslararası Türk Dilbilimi Konferansı Bildirileri*, 7-9 Ağustos 1996, s. 1-8. Ankara.
216. "Notes on Some Chinese Loanwords in Old Turkic", *TDA* 7: 165-173.
217. "On the Old Turkic Verbal Noun Suffix {-dOk}", *TDA* 7: 5-12.
218. "The First Altınkök Inscription", *Turkic Languages* 1/2, s. 210-226, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.
219. "Türkçe ve Edebiyat Ders Kitapları (I)", *Çağdaş Türk Dili* 10: 12-16.
220. "Yusuf Has Hacib ve Cahit Sıtkı Tarancı'da Gençlik, Yaşlılık ve Ölüm", *Çağdaş Türk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış, Nevin Önberk Armağanı*, 343-350, Ankara.
221. "Tibet Alfabetiyle Türkçe", *Tarih Boyunca Türkçenin Yazımı*, 61-67. Ankara.

222. "Türk Dilleri Ailesi III", *Türkoloji Eleştirileri*, ikinci ve genişletilmiş baskı, 352-367, Ankara: Simurg.

1998

223. "Türkçe ve Edebiyat Ders Kitapları (II)", *Çağdaş Türk Dili* 10: 2-5.
224. "The Second Altınkök Inscription", *TDA* 8: 5-14.
225. "On Middle Turkic *budun/bodun* 'null, annihilated'", *Studia Turcologica Cracoviensia* 5: 263-266.
226. "On Uigur *boqnu* 'low, short'", *Bahşı Ögdisi, Klaus Röhrborn Armağanı*, yay. J. P. Laut, Mehmet Ölmez, İstanbul/Freiburg: 405-410.
227. "Turkic *yurt* = Mongolian *nutug*", *Studia Etymologica Cracoviensia* 3: 129-133. Kraków.
228. "On the Etymology of Turkish *değil*", yay. L. Johanson et alia, The Mainz Meeting, *Proceedings of the 7th International Conference on Turkish Linguistics, Turcologica* 32: 656-664.

1999

229. "Hemçik-Çırgakı Yazıtı", *TDA* 9: 5-15.

2000

230. "Türkçede Kaynaştırma Sesleri". *XIII. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, 109-112, yay. A. Sumru Özsoy, Eser E. Taylan, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
231. "İkinci Bay-Bulun (=E 49) Yazıtı", *TDA* 10: 81-90.
232. "Ana Türkçede z'leşme ve ş'leşme", *XIII. Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, 1-12, yay. A. Sumru Özsoy, Eser E. Taylan, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

2002

233. "On the Turkic Gerundial Suffix {-mAtI(n)}", *Splitter aus der Gegend von Turfan, Festschrift für Peter Zieme, TDA* 35: 375-384. İstanbul-Berlin.
Ayrıca şu yayının içinde: *The golden cycle: proceedings of the John D. Soper Commemorative Conference on the Cultural Heritage of Central Asia, UCLA Conferences Center at Lake Arrowhead*, October 1-4, 1998 / András J. E. Bodrogligeti, Sahibqiran: Central Asia Information Project, 2002: 247-254.

2003

234. "Teokioeui yeongyeoreumdeul" (= "Türkçede Kaynaştırma Sesleri"), çev. Yong-Song Li, *Altai Hakpo* 13: 159-167.